

S. KIRK WALSH

ELEFANTUL DIN BELFAST

Traducere din limba engleză de
Ioana Petridean

CORINT
FICTION

Redactare: Mihaela Sofonea
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Design copertă: Dan Mihalache
Ilustrații copertă: © sevenke/Shutterstock, Everett Collection/
Shutterstock, Old Visuals/ Alamy Stock Photo, Belfast Telegraph Photo

THE ELEPHANT OF BELFAST

by S. Kirk Walsh

Copyright © 2021 by S. Kirk Walsh
This translation published by arrangement with Counterpoint Press.
All rights reserved.

Nicio parte a acestei scrieri nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în nicio formă, prin niciun mijloc, electronic, mecanic, fotocopiare sau de altă natură, fără a se obține în prealabil permisiunea scrisă a editorului.

Toate drepturile asupra ediției în limba română
aparțin CORINT FICTION,
un imprint al CORINT BOOKS,
str. Mihai Eminescu nr. 54A, București.
www.edituracorint.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WALSH, KIRK

Elefantul din Belfast / S. Kirk Walsh; trad. din lb. engleză de
Ioana Petridean. - București: Corint Fiction, 2023
ISBN 978-606-088-178-0

I. Petridean, Ioana (trad.)

821.111

Capitolul 1

În dimineața zilei de 3 octombrie 1940, Hettie Quin știa că era o norocoasă pentru că se afla acolo, la docurile din Belfast, asistând la sosirea elefantului. Unul dintre ceilalți îngrijitori ai grădinii zoologice avea febră, iar Ferris Poole îi ceruse ajutorul chiar în ultima clipă. Stând acolo, lângă Ferris, la marginea mulțimii, Hettie își trăgea sufletul, după ce alergase până la docuri de la stația de tramvai din apropiere; plecase târziu de acasă, din cauza mamei ei, care o pusese să facă o mulțime de treburi, înainte de a reuși, în cele din urmă, să se strecoare pe ușă afară. În timp ce-și dădea la o parte șuvițele transpirate care-i cădeau pe ochi, privea fascinată imaginile care se derulau deasupra capului ei – un elefant tânăr era purtat prin aer. O macara, o încren-gătură de lanțuri și un sistem de scripeți ridicau animalul de pe puntea vaporului cu aburi care tocmai acostase. Trompa elefantului s-a încolăcit, după care s-a întins, desfă-cându-se ca un pumn. S-a auzit apoi un sunet spart de trompetă. Mulțimea – femei, bărbați, copii, marinari, muncitori la docuri – a scos un geamăt colectiv, cu privirile pironite asupra mișcărilor orchestrate ale operațiunii de ridicare a elefantului. Hettie nu mai văzuse niciodată atât de mulți oameni

adunați la docuri: era ca și cum printre pasagerii vaporului cu aburi care sosise de dimineață s-ar fi aflat un membru al familiei regale britanice sau vreo actriță de cinema celebră. Era o atmosferă festivă, încărcată de speranță.

Și iată-l pe elefantul în vârstă de trei ani. Era posibil ca îngrijirea animalului să cadă în responsabilitatea ei. Era o femelă, pe nume Violet. Un braconier îi ucisese mama cu săgeți otrăvite într-o savană din îndepărtatul Ceylon¹, iar domnul Christie, proprietarul Grădinii Zoologice Bellevue, o cumpărase pe orfană de la un alt comerciant de animale din Ceylon. Stând acolo, alături de Hettie, Ferris și-a aruncat țigara fumată pe jumătate și s-a îndreptat de spate, așteptând sosirea lui Violet. Domnul Wright, directorul grădinii zoologice, stătea la capătul pasarelei. Doi reporteri și-au făcut apariția lângă el, notând ceva în carnetele lor, în timp ce domnul Wright era cu ochii ațintiți asupra animalului. Elefantul plutea, cu picioarele atârând în gol și urechile mari lipite de cap. S-a auzit încă un icnet colectiv, în clipa în care elefantul și-a ridicat trompa și a scos un fluierat ascuțit. Strigătul lui Violet s-a rostogolit deasupra mulțimii.

Cu postura lui dreaptă și țeapănă, și un legănat subtil și studiat în mers, domnul Wright părea o încrucișare între un general de armată și un dresor de circ. Purta pantaloni de echitație, o jachetă de un roșu aprins, pălărie de fetru și o pereche de cizme de călărie frumos lustruite, înalte până la genunchi. Două șiruri de nasturi strălucitori de alamă se aliniau în partea din față a jachetei la două rânduri și un fir de aur îi atârna între epoleții de pe umeri. Mai multe medalii îi decorau partea dreaptă a pieptului. Hettie auzise de la unul dintre ceilalți îngrijitori ai grădinii zoologice că domnul

¹ Fostă colonie britanică, astăzi Sri Lanka (n. red.).

Wright luptase în Bătălia de la Arras în timpul Primului Război Mondial și că salvase viețile a zeci de oameni. Se îmbrăca mereu cu aceeași ținută, observase Hettie, indiferent dacă îl dresa pe Wallace, leul, cu o lovitură de bici, sau arunca heringi cu solzi argintii leilor de mare, sau îi întâmpina pe vizitatorii care intrau în grădina zoologică.

Macaraua a ridicat-o pe Violet și mai sus. Mașinăria a scârțâit și a scrâșnit. Mulțimea a amuțit. Pescărușii se roteau pe cer. Violet și-a întins din nou trompa și a trâmbițat iar. Oamenii de pe docuri au fost cuprinși de agitație. Câțiva bărbați au început să strige unii la alții. Lanțul agățat de gâtul macaralei s-a strâns. Încet de tot, macaraua s-a mișcat dintr-o parte în alta, după care a început să se ridice. Atmosfera s-a elektrizat.

Domnul Christie stătea la capătul pasarelei, arătând asemenea unui politician aflat în plină campanie electorală, îmbrăcat într-un costum din trei piese, cu o eșarfă de un galben strălucitor înfășurată în jurul gâtului, ai cărei ciucuri fluturau în bătaia vântului. Strângea entuziasmat mâna unuia dintre ofițerii de pe puntea vaporului, semna hârtii, după care a coborât rampa, pentru a-i felicita pe domnul Wright și pe noul lui elefant. Wright a dispersat mulțimea, pentru a face loc iminentei aterizări a lui Violet.

— Ferris! a strigat directorul. Domnișoară Quin! Veniți aici!

— Da, domnule, a zis ea, luând-o în direcția lui și oprindu-se lângă el.

— Unde ai fost? a întrebat scurt.

— La mama..., a început Hettie, după care s-a oprit.

— Ia asta, i-a spus domnul Wright, întinzându-i o găleată de metal plină cu morcovi, ale căror frunze îi gâdilau palma asemenea unei pene. Uite că vine.

— Privește, a zis Ferris, uitându-se către Hettie.

În ochii lui Ferris se ivise scânteia aceea de un albastru limpede, iar în mijlocul obrazului stâng gropița i se adâncise. Lui Hettie au început să-i transpire palmele. Ferris și-a îndreptat atenția către Violet. Brațul macaralei mugea și scârțâia, în timp ce continua s-o coboare pe Violet spre pământ. Hettie era hipnotizată de imaginea ciudată a elefantului suspendat în aer, asemenea unei nicovale uriașe. Mișcarea scripetelui a fost oprită, în vreme ce marinarii făceau ultimele pregătiri, strigând unul la celălalt.

Preț de o clipă, Hettie s-a temut că mecanismul va ceda și că elefantul se va prăbuși pe doc. Că Violet va rupe lemnul uzat de intemperii și că mai mulți dintre oamenii care asistau la eveniment vor fi răniți, poate chiar se vor îneca. TRAGEDIA LOVEȘTE DOCURILE DIN BELFAST, ar fi titlul articolului de pe prima pagină a ziarului *Telegraph* din ziua următoare. NUMEROȘI CIVILI NEVINOVAȚI, PRINTRE CARE ȘI COPII, AU FOST UCIȘI. Lanțurile s-au întins cu un geamăt. Doi bărbați au manevrat scripetele de pe punte, iar animalul a pus în cele din urmă piciorul pe doc, într-o mare de ovații. Violet și-a scuturat spinarea, împrăștiind un nor de praf și mizerie. Domnul Christie s-a apropiat de domnul Wright, cu eșarfa fluturând, privind mulțimea nerăbdătoare.

O fetiță stătea agățată de genunchiul mamei ei, privind în sus, către elefant, cu o expresie de uimire pe chip. Un cuplu de tineri, îmbrăcați în uniforme școlare, chicotea, iar brațul slăbănog al băiatului înconjura umerii fetei. Întregul echipaj al unui petrolier din apropiere încremenise, privind spectacolul neobișnuit. Pe un alt vas, aparținând Marinei Regale, căpitanul își încheiase înainte de vreme instruc-tajul, pentru a le permite marinarilor să privească peste balustrada vaporului la scena oferită pe mal de Violet și de restul orașului.

Belfastul forfotea în dimineața aceea. Viața și industria trepidau peste tot. Pe docuri, pe străzi, în fabrici. Camioane, mașini și autobuze găfâiau pe marile artere ale orașului. Pietonii goneau pe trotuare, îndreptându-se spre serviciu. La filatura Flax Spinning Company, de pe York Street, femeile, două câte două și purtând șorțuri de cauciuc, supravegheau generatoarele de electricitate care alimentau mașinile ce țineau în funcțiune bobinele și războaiele care torceau și țeseau firele în haine practice și ieftine, și materiale pentru avioane și o sumedenie de alte scopuri. Armate întregi de bărbați stăteau la birourile lor, la Short & Harland¹, făcând schițe pentru hidroavioane Sunderland și bombardiere Stirling. Clubul de Fotbal Linfield își începuse antrenamentul pe jalnicul teren din Parcul Windsor, nu departe de Lisburn Road. Zeci de călugărițe aparținând Ordinului Clariselor cântau „Cât de mare e Dumnezeu nostru” în capela lor de pe Cliftonville Road, vocile lor contopindu-se într-un sunet celest, care plutea dincolo de vitraliile capelei. Lui Hettie i se părea că întreg orașul era treaz și pregătit pentru sosirea lui Violet – o sosire propice pentru Belfast. Era ceva proaspăt. O oportunitate. Ceva era pe cale să se întâmple.

Mulțimea o aplauda și o ovaționa pe Violet, în vreme ce echipajul cobora rampa vaporului. Hettie a observat cărucioarele care se rostogoleau pline cu bagaje, cutere și saci, pe o altă platformă, ivită direct din măruntaiele vaporului cu aburi. Un bărbat căra un terariu în care se afla o cobră înghesuită și lipită de pereții transparenți ai cutiei, a cărei limbă tremura ușor în spatele sticlei. O femeie în vârstă ducea o colivie cu două găini; penele zburau în jurul ei precum rotocoalele de fum.

¹ Companie din industria aerospațială, cu sediul în Belfast, înființată în Londra în 1908 (n. red.).

— Morcovii, domnișoară Quin, a ordonat domnul Wright. Acum!

Hettie i-a întins doi morcovi, iar el i-a dat elefantului. Violet i-a apucat cu capătul trompei, semănând cu un deget, și i-a legănat ușor, în drumul spre gură. Câteva firimituri au căzut pe pământ. Violet le-a aspirat, frecându-și vârful trompei de scândurile inegale ale docului.

Domnul Christie ținea în mână un băț cu mâner lung, asemenea unui bici pentru vite, la capătul căruia era agățat un bilețel. A cercetat mesajul scris de mână cu multă atenție.

— „Condu-mă cu asta”, a citit el cu voce tare către mulțime. Ați auzit cu toții? „Condu-mă cu asta.”

Blițurile aparatelor de fotografiat au scânteiat. Domnul Christie i-a înmănat bastonul domnului Wright și i-a oferit lui Violet încă un morcov, ținându-l în palmă. Elefantul l-a luat cu o mișcare abilă. În spatele ei, Hettie simțea căldura și presiunea din ce în ce mai mare a mulțimii. S-a uitat în jurul ei, căutându-l pe Ferris. Stătea de cealaltă parte a lui Violet, așteptând instrucțiuni.

— Puneți-o să facă un truc, a strigat un băiețel de undeva din mulțime.

— Nu fi idiot, i-a strigat înapoi Ferris. Bietul animal a stat aproape o lună pe vaporul ăsta.

— De unde a venit? a întrebat un alt băiat.

— Din sălbăticia Ceylonului, a zis mândru domnul Christie. Sunt norocos că am pus mâna pe ea.

— Cât cântărește? a întrebat un bărbat mai în vârstă. Pare că ar putea să zdrobească un om.

— Peste o mie de kilograme, a răspuns domnul Christie, și nu va răni pe nimeni. Nu uitați, animalele noastre oferă voie bună, nu stârnesc frică.

— Conform documentelor însoțitoare, cântărește exact o mie cinci sute patruzeci și șapte de kilograme, a adăugat domnul Wright. Un pic mai puțin decât media.

Hettie a făcut câțiva pași în față și s-a uitat la Violet. Picioarele ei rotunde erau mărginite de unghii în formă de semi-lună. Coada, terminată într-un pământ care amintea de o pensulă, se mișca dintr-o parte în alta, iar ochii ei, o nuanță de sepia, s-au deschis și mai mult. Domnul Wright a ridicat bastonul în fața lui Violet, iar Hettie a observat că ochii elefantului urmăreau capătul acestuia. Și-a imaginat-o pe sora ei mai mare, Anna, stând alături de ea, șoptindu-i în ureche: „E elefantul tău. Ți se potrivește perfect.” Avea cam un metru și jumătate înălțime, fiind mai mică decât caii Clydesdale, de tracțiune, pe care-i călărea împreună cu tatăl ei pe Cavehill, colinele abrupte din nordul Belfastului.

— În două picioare, a zis domnul Wright pe un ton neutru. Două picioare.

A ridicat bastonul mai sus, iar Violet și-a înălțat încet picioarele din față, desprinzându-le de pământ. Curând, stătea sprijinită doar pe picioarele din spate, puternice și nemișcate, precum coloanele unui templu antic. Torsul ei lat făcea umbră în jur. Reporterii și-au făcut loc în fața mulțimii, ațintindu-și obiectivele aparatelor către Violet. Blițurile au clipit din nou.

— Asta-i fata mea, a zis domnul Christie, dând la iveală un zâmbet larg. Fata mea numărul unu.

Și-a împreunat mâinile, ca și cum s-ar fi pregătit să se roage.

— O puteți vizita pe Violet la Grădina Zoologică Bellevue, pe Antrim Road, a zis el. E deschisă în fiecare zi. Fie ploaie, fie soare.

— Bravo, Violet, a zis domnul Wright, în timp ce elefantul își muta greutatea de pe un picior pe altul.

A coborât bastonul, iar Violet și-a reluat poziția normală. Mulțimea fluiera și bătea din palme.

— Arată-ne drumul, Wright, a spus domnul Christie, ducându-și mâna la pălărie.

— Spre Antrim Road? a întrebat domnul Wright, lovind ușurel spinarea lui Violet.

Un nor gros de praf s-a ridicat din pliurile adânci ale pielii ei. Elefantul a măturat cu vârful cozii locul pe care domnul Wright tocmai îl atinsese.

— Spre Antrim Road, a repetat domnul Christie, plin de zel.

A dat mâna cu domnul Wright și cu ofițerul de pe vapor. Apoi domnul Christie a salutat șirurile de spectatori entuziasmați, înainte de a se întoarce spre portiera din spate a unui strălucitor Ford Prefect Saloon, pe care Hettie l-a observat abia atunci așteptându-l. Șoferul a închis portiera în urma domnului Christie, apoi s-a așezat în spatele volanului mare. Cu un bubuit mecanic, mașina s-a făcut nevăzută la capătul docurilor. Violet și-a ridicat urechile, întinzându-le ca pe două evantaie uriașe. A scos iar un strigăt, împingându-și fruntea în pieptul domnului Wright.

— Ușurel, drăguță, a zis el cu blândețe, bătând-o din nou ușor pe spinare.

De când lucra la grădina zoologică, Hettie observase acest lucru în legătură cu domnul Wright: adesea vorbea mult mai frumos cu animalele decât cu oamenii.

— O să te ducem acasă.

Domnul Wright a ridicat bastonul în fața trompei lui Violet și i-a indicat direcția înainte. Violet a lovit cu picioarele în scândurile docului, stârnind o avalanșă de praf. Apoi

și-a plecat capul și a început să urmeze capătul bastonului. Mișcărilor îi erau încete și blânde. Hettie mergea în dreapta lui Violet, în timp ce domnul Wright și Ferris rămăseseră în stânga elefantului.

— Oameni buni, faceți-i loc lui Violet, a zis domnul Wright.

Mulțimea s-a dat la o parte, pe măsură ce domnul Wright o conducea pe Violet departe de vaporul cu aburi. În zare se zăreau macaralele de la Harland & Wolff, înălțându-se în mijlocul depozitelor, al fabricilor și clădirilor în care se produceau acum nave militare, avioane și tancuri, într-un ritm din ce în ce mai accelerat. Înainte ca tatăl lui Hettie, Thomas, să se înroleze în Marina Comercială, lucrase în atelierele Harland & Wolff timp de mai bine de zece ani. Într-o după-amiază, în urmă cu șapte ani, pe vremea când Hettie avea doar treisprezece ani, Thomas o dusese în atelierul în care lucrase la asamblarea pieselor. I-a făcut un tur al rampei pe care era așezat un vapor în construcție. Ce-și aducea cel mai bine aminte din după-amiaza aceea era sunetul asurzitor al nenumăratelor mașini aflate în continuă mișcare și felul în care vibrațiile zguduiau podeaua de beton, simțind cum tremurul îi urcă prin picioare. Avea impresia că întregul ei corp rezona cu propulsoarele acelea. Apoi tatăl ei o condusesse într-o hală în care scheletul colosal al unei carene era ascuns de un eșafodaj înalt; doisprezece bărbați stăteau la niveluri diferite, sudând, aparatele aruncându-le în față jerbe de scânteii.

Violet a scos un fluierat, sunetul înalt readucând-o pe Hettie la misiunea importantă pe care o avea de îndeplinit. S-a mutat în spatele lui Ferris, în stânga elefantului, ținând strâns gălețile, în ambele mâini. Fruntea lui Violet era acoperită de pete albe, ca o ploaie de petale. Un înveliș fin de

praf acoperea curba osoasă a spinării ei mari. Câțiva peri îi ieșeau din bărbie. Își legăna trompa asemenea acului unui metronom.

— Oameni buni, lăsați fata să treacă, a zis domnul Wright, cu o voce tunătoare.

Mulțimea s-a dat în lături, făcându-i lui Violet și mai mult loc să treacă. Domnul Wright a condus-o de-a lungul Sydenham Road, care se afla la intersecția cu docurile și fabricile de muniție și de nave. Nori de fum se ridicau din coșurile îngrămădite, din cărămidă roșie. Un băiețandru împingea un cărucior plin cu ceapă, ouă, legume și săculeți de orez și făină, iar trei docheri cărau bucăți mari de cheres-tea. Șase ofițeri ai Marinei Regale, îmbrăcați în uniforme de gală și jachete de un alb impecabil, s-au oprit curioși să privească animalul și micuța procesiune care mergea în urma lui. Hettie simțea aerul rece și sărat îmbujorându-i obraji.

Au traversat împreună Queen's Bridge. Soarele de dimineață strălucea, creând o perdea sclipitoare pe apele unduitoare ale râului. În timp ce procesiunea se apropia de mijlocul podului, Violet a cotit-o spre dreapta; apoi și-a plecat capul și s-a năpustit asupra unui grup de pietoni care veneau din direcția opusă.

— O, mami, a strigat o fetiță.

Mama a luat copila în brațe și s-a ferit din calea lui Violet.

— Nu-l lăsa să mă muște, a zis fetița, cu lacrimile și roindu-i pe obraji.

Mama l-a privit încruntată pe domnul Wright, care a început să sufle în fluierul de aramă pe care-l ținea atârnat la gât.

— Ferris! Hettie! a strigat. Unde sunteți?

Hettie a lăsat jos gălețile, s-a grăbit să ajungă în dreptul lui Violet și i-a împins piciorul din față cu ambele mâini. Pielea îi era ca de cauciuc și aspră la atingere, mirosind a

balegă și ouă stricate. A împins animalul cu toată greutatea și forța pe care a reușit să le adune. Ferris s-a așezat în spațele animalului, împingându-se în picioarele din spate ale acestuia. Hettie a observat mușchii viguroși ai brațelor lui Ferris încordându-se în timp ce se căznea s-o împingă pe Violet spre mijlocul podului.

— Haide, Hettie, a zis el gâfâind. Ajută-mă.

Violet a scos un sunet de trompetă, iar Hettie a simțit vibrația trecându-i prin degete, urcând prin brațe, până în mijlocul pieptului. A împins-o și mai tare pe Violet. Mirosul înțepător al animalului a făcut-o să se simtă slăbită și îngreșată pentru câteva clipe. S-a adunat – și a împins din nou.

— Violet, a zis domnul Wright pe un ton calm. Traversăm podul, nu sărim de pe el.

Elefantul și-a întins trompa peste balustrada podului, iar Hettie s-a temut pentru o secundă că Violet va păși cumva dincolo de ea și se va arunca în apele de dedesubt, străbătute de curenți puternici. S-a împins și mai tare în corpul elefantului. Blițul unui aparat de fotografiat a orbit-o pe Hettie. Părul îi era leoarcă de transpirație.

— Încetează odată, a spus în șoaptă.

— Haide, Hettie, a strigat Ferris din nou. Unu, doi, trei.

Hettie și-a închis ochii, strângând din pleoape, și s-a împins cu tot trupul în Violet. Era înaltă pentru o femeie, la 1,70, subțire și lungă în picioare, exact ca sora ei. Era chiar puțin mai înaltă decât Ferris, dar nu la fel de musculoasă și solidă ca el. A împins cu și mai multă forță, iar Violet a scos un strigăt asurzitor, însă nu s-a clintit. Hettie simțea cum aerul sărat îi înțepă ochii. S-a gândit la tatăl ei și la ce ar spune el: „Ascultă-mă, copilă. Dă tot ce poți.” Pe neașteptate, elefantul s-a întors dinspre balustradă și s-a îndreptat tropăind spre mijlocul podului.

— Excelent, domnișoară Quin și domnule Poole, a zis domnul Wright. Minunat, prieteni.

A trecut de câteva ori bățul prin fața ochilor lui Violet, iar ea l-a urmat până la capătul podului, cu trompa legănându-se asemenea unei funii de catifea.

— Domnișoară Quin, gălețile, s-a răstit domnul Wright. Nu uita gălețile.

Hettie s-a întors și a observat că gălețile se rostogoliseră de-a lungul podului lat, împrăștiind morcovii în toate direcțiile. Trecătorii îi dădeau la o parte cu piciorul, aruncându-i în râu. S-a repezit spre balustradă și a văzut câțiva morcovi plutind pe apă, asemenea unor balize minuscule, pe suprafața de un gri metalizat. A simțit o apăsare în piept. A înșfăcat gălețile și i-a prins din urmă pe domnul Wright, pe Ferris și pe Violet, care mergeau de-acum pe Oxford Street, trecând prin dreptul bine cunoscutei stații de pompare de pe malul Râului Lagan. Hettie mergea chiar în spatele lor, cu ochii ațintiți asupra lui Violet și a cozii ei care se legăna.

La capătul dinspre nord al străzii, au traversat în diagonală piața aglomerată din fața clădirii Autorității Vamale. În apropierea treptelor impozantei clădiri construite în stil victorian, doi bărbați, îmbrăcați în costume închise la culoare și purtând eșarfe de lână, ședeau pe lăzi scunde din lemn și discutau despre o posibilă invazie germană: unul dintre ei susținea cu tărie războiul împotriva fasciștilor și îl proclama pe Churchill drept „marele nostru lider”; celălalt, care avea o barbă zbârlită, declara că i-ar primi pe naziști cu brațele deschise, pentru că ei i-ar alunga pe britanici din Irlanda pentru totdeauna, scoțând din Stormont¹ junta unionistă. De-a

¹ Suburbie din estul Belfastului, unde se află sediul guvernului Irlandei de Nord și clădirile parlamentului (n. red.).

lungul ultimilor ani, Hettie auzise multe variante ale acestei teme, atât din gura tatălui ei, cât și a altora. Era interesant să urmărești toate aceste opinii, dar era limpede că nimeni nu știa ce urma să se întâmple.

— Oamenilor din clasa muncitoare a Belfastului le-ar fi mult mai bine dacă ar veni germanii. N-avem nimic de pierdut, a strigat bărbatul cu barbă. Germanii ar pune capăt discriminării, ne-ar face dreptate. Ne-ar scăpa de britanici și ar uni Irlanda.

Obrajii vorbitorului s-au îmbujorat. Fruntea îi strălucea.

— Războiul ăsta e împotriva germanilor și a nimănui altcuiva, a strigat celălalt, cu pumnul în aer. O să ne transforme pe toți în sclavi. Ascultă-mă, te rog! Nu suntem pregătiți!

Necunoscuții din jurul lor huiduiau, șuierau printre dinți și ovaționau. Imediat ce au observat-o pe Violet, cei doi bărbați au pus punct discuției, împărțășind pentru o clipă uimirea la vederea unui elefant traversând agale piața. Undeva în față, pe partea opusă, un grup de muzicieni interpreta o melodie populară, la picioarele turnului cu ceas Albert Memorial, de pe Victoria Street, ușor înclinat pe fundația lui de gresie. Sunetele jucăușe scoase de un acordeon, o pianină, o vioară și un contrabas se întrețeau în aer. Un cuplu tânăr se învârtea printre străinii care se dădeau în lături, picioarele lor sincronizându-și mișcările pe trotuarul pietruit. Oamenii băteau din palme în ritmul muzicii. Sunetul de avertizare al unui vapor cu aburi a răsunat în depărtare. Mirosurile de tutun, piele și petrol pluteau în aer, amintindu-i lui Hettie de casă și de tatăl ei.

— Urmează-mă, îi repeta domnul Wright lui Violet. Urmează-mă.

Aproape de capătul străzii, Hettie a văzut spațiile verzi atent îngrijite și domurile primăriei, înghesuite pe fundalul

cerului gri, ca de cositor. De obicei, când trecea prin acest cartier, Hettie se afla pe bicicleta tatălui ei, fiind foarte rar atentă la imaginile și sunetele străzii, însă acum, pășind alături de Violet, remarca detalii care adesea rămâneau neobservate. În timp ce înaintau pe bulevard, au trecut prin dreptul unui grup de bărbați cărunți, care aruncau potcoave¹ pe un teren acoperit de iarbă uscată, din apropierea unui pub. Apoi au traversat North Street, din care pornea Shankill Road, flankată de filaturile în care, alături de șantierele navale aflate de partea cealaltă a râului, lucrau mulți din cartierul locuit cu precădere de muncitori loialiști.

— Ușurel, i-a spus domnul Wright lui Violet, când se pregăteau să înceapă urcușul pe panta înclinată de pe Antrim Road. Ușurel aici, fetiço.

Oamenii deschideau ușile și ferestrele caselor și ale apartamentelor în care locuiau, pentru a o privi pe Violet mergând încet spre grădina zoologică. Picioarele ei zdrobeau bețele și crenguțele de pe drum. Câțiva oameni făceau cu mâna; alții priveau, cuprinși de o uimire mută.

— Domnișoară Quin, morcovii, a zis domnul Wright.

Hettie simțea cum i se umezesc palmele.

— Au căzut în râu, domnule, a spus ea.

— Pofțiți, domnule Wright, a zis Ferris, întinzându-i doi morcovi. Mai am eu câțiva.

Hettie s-a uitat la el, iar Ferris și-a dus mâna la cozoroc.

— Mulțumesc, Ferris, a zis directorul, fără s-o privească pe Hettie.

Ea s-a forțat să zâmbească. Așa cum i se întâmpla adesea, Hettie a simțit un amestec complicat de recunoștință,

¹ Joc tradițional irlandez, numit *meggars*, în care se aruncă potcoave în jurul unui băț înfipt în pământ (n. red.).

trădare și gelozie față de Ferris. Era mereu gata să iasă în întâmpinarea oricărei cereri sau solicitări venite din partea domnului Wright, dar sângele lui Ferris o făcea să se simtă stângace și ineficientă – și era convinsă că șeful lor nu o va vedea niciodată cu adevărat. Și-a alungat totuși aceste gânduri; nu-și putea permite să se lase distrasă în dimineața aceasta.

— Vino, Violet, a spus din nou domnul Wright, pe un ton blând.

În timp ce-și continuau drumul pe Antrim Road, Hettie a început să se destindă, lăsându-se în voia pașilor. Clădirile nu mai erau atât de îngrămădite una în alta, multe dintre case fiind ascunse îndărătul zidurilor sau al gardurilor din fier forjat. Pe o prispă, o mamă scotea boabele de mazăre din păstăi într-o găleată. Luându-și privirea de la mișcările repetitive ale propriilor mâini, a zâmbit în clipa în care a dat cu ochii de imaginea neașteptată și uimitoare a lui Violet. Câteva școlărițe jucau șotronul, sărind în pătratele albe, desenate cu cretă pe trotuar și cântând *Trei șoricei orbi*: „Uite-i cum aleargă. Uite-i cum aleargă.” Refrenul se repeta, suprapunând versurile, până în clipa în care fetele au observat-o pe Violet și s-au oprit din cântat, cu gurile căscate de uimire și bucurie. Ceva mai departe, un polițist stătea în următoarea intersecție. Imediat ce a văzut-o pe Violet, a început să sufle în fluier, iar elefantul a luat-o la goană.

— Violet, a strigat domnul Wright. Violet!

Elefantul a gonit până pe Cliftonville Road, după care s-a îndreptat spre vitrina unui aprozar, iar domnul Wright, Ferris și Hettie s-au repezit după el. De fiecare parte a ușii fuseseră aranjate grămăjoare de varză, cartofi și napi, sub forma unor piramide. Violet a galopat până în fața prăvăliei, și-a încolăcit trompa în jurul unui nap, apoi și l-a dus la gură. După care a

luat altul. Celelalte legume s-au rostogolit în stradă, asemenea mingilor de bowling. Polițistul a suflat din nou în fluier, iar vânzătorul a ieșit din magazin. A pălit dintr-odată.

— Ce naiba... a zis el.

Hettie încerca s-o îndepărteze pe Violet de marfa expusă, dar animalul n-a făcut decât s-o lovească ușurel cu coada. După care Violet a depus câteva grămezi de balegă pe pietrele de caldarâm. Hettie simțea că i se face rău de la mirosul înțepător. A inspirat adânc și a încercat din nou, dar Violet s-a dat în spate, împingând-o și lovind-o direct în coapsă. Forța elefantului a aruncat-o în stradă, ca și cum ar fi fost ușoară ca un fulg. A simțit pietrele și noroiul zgâriindu-i palmele. Un fior rece i-a străbătut trupul. Coapsa îi ardea.

A închis ochii preț de o secundă. În spatele cortinei trase a pleoapelor i-au încolțit buchete de stele. Violet și-a ridicat din nou piciorul din spate, iar Hettie s-a dat la o parte din calea ei. Dacă nu ar fi făcut-o, elefantul ar fi călcat peste ea. Vânzătorul a strigat la domnul Wright, care stătea în patru labe, adunând cartofii împrăștiați. Hettie se ținea de coapsă cu ambele mâini. Durerea din picior radia precum o rază de lumină. Ferris a ridicat bastonul și a încercat să-i distragă atenția lui Violet de la morcovii pe care și-i îndesa acum în gura rozalie.

— Vino, Violet, a zis Ferris. Hai să mergem acasă.

Privirea elefantului s-a împlânzit și a început să se îndepărteze de ușa aprozarului. Picioarele ei au zdrobit câteva sfeclă, mai mulți morcovi și napi, care se rostogoliseră în stradă; legumele făcute terci arătau asemenea unei picturi desenate cu degetul de un copil foarte mic. Hettie s-a ridicat cu grijă, ușurată să constate că încă se putea ține pe picioare.

— Minunat, Ferris. Du-o pe Violet la Bellevue, a zis domnul Wright. Hettie, găsește o lopată. Și curăță mizeria asta!

Hettie a simțit cum obrazii încep să-i ardă. Și-a scuturat brațele, în timp ce mirosul pătrunzător de balebă îi umplea nările. Domnul Wright s-a făcut nevăzut în magazin, de unde a ieșit cu o lopată. I-a întins-o, fără să rostească un cuvânt. Resemnată, fata a adunat balega, aruncând-o într-un tomberon. A încercat zadarnic să scape de gustul grețos pe care-l simțea pe limbă, din pricina mirosului persistent. Înăuntrul aprozarului, îl vedea pe domnul Wright încercând să-l liniștească pe proprietar. Bărbatul gesticula frenetic, arătând către ușă.

— Elefantul ăla, a strigat el. Mi-a distrus marfa, care e așa de prețioasă.

Domnul Wright și-a scos carnețelul cu spirală și a început să noteze ceva în el. A privit spre Hettie și a dat din cap a încuviințare, dându-i de înțeles că putea să-și vadă de drum. Tânăra i-a prins din urmă pe Ferris și Violet, în timp ce perechea își continua drumul de-a lungul Antrim Road, mergând în direcția grădinii zoologice. Pulpa îi zvâcnea, producându-i durere, dar știa că trebuie să țină pasul cu Ferris și Violet, altfel domnul Wright s-ar fi folosit de acest pretext pentru a o concedia. La urma urmei, dacă nu putea face mai mult decât să adune rahatul cu lopata, nu era de niciun folos.

— Hettie, a zis Ferris, zâmbind. M-am gândit că te-am pierdut. Unde e domnul Wright?

— Vorbește cu proprietarul magazinului, a spus ea, cu respirația întretăiată. Omul e foarte supărat.

— Ar trebui să fie încântat că Violet i-a vizitat aprozarul chiar în prima zi a șederii ei în Belfast.

Hettie a izbucnit în răs, iar Ferris a zâmbit. Tânăra și-a dat imediat seama că trecuse foarte mult timp de când nu mai răsese. Ultimele trei luni fuseseră estompate de viziunile regulate ale diverselor rude îndepărtate, ale prietenilor, vecinilor și membrilor clerului. Zilele și săptămânile se contopiseră, iar cât era trează, o durere mută părea să o umple mai mereu. În timpul fiecărei vizite de condoleanțe, ea ședea tăcută, cu mâinile împreunate în pliurile fustei de lână, ascultându-le pe mama și pe celelalte femei trecând de la discuții despre rețete de plăcintă de pește la cât de greu era să faci față raționalizării, apoi la fiica doamnei Fitzsimmon, care născuse de curând gemeni, pentru ca în cele din urmă să revină la pierderea neașteptată a Annei. Cât de multe reușise în scurta ei viață – fusese o studentă eminentă a facultății de limbi clasice și moderne, o talentată jucătoare de tenis, câștigătoare a mai multor turnee locale, apoi soție și mamă. Chiar și la câteva luni după moartea surorii sale, lui Hettie i se părea deopotrivă năucitor și tragic faptul că Anna nu mai era acum nimic din toate astea; devenise doar o amintire, o apariție efemeră, care venea și se făcea apoi nevăzută în momente neașteptate, când Hettie era trează, dar și când era pierdută în somn. În dimineața aceea, se aștepta încontinuu s-o zărească pe Anna în mulțime, s-o audă strigând-o pe nume și fluierând, cu două degete vârâte în gură, lipite de buza de jos, așa cum le învățase Thomas pe vremea când erau mici.

— Uite, mami, a zis un băiețel, arătând cu degetul spre Violet și scoțând-o pe Hettie din visare.

Domnul Wright a apărut lângă ea, ștergându-și de sudoare obrazii rozalii.

— L-am convins pe om să nu depună plângere, a explicat el, trecându-și batista albă de pânză peste frunte. Găsesc eu

o modalitate de a acoperi pagubele. Pun pariu că uită toată povestea până la sfârșitul zilei. După ce dă pe gât câteva halbe de bere, nu va fi decât o poveste pe care le-o va spune amicilor lui, la pub.

— Nu părea un tip cu simțul umorului, a zis Hettie.

— Nu vrem ca domnul Christie să afle despre asta, a spus domnul Wright, privindu-l pe Ferris și ignorându-l total pe Hettie. N-am vrea să audă că unul dintre animalele lui aleargă liber pe străzile din Belfast.

— Da, domnule, a spus Ferris, conducând-o pe Violet pe strada șerpuită.

După treizeci de minute, trecuseră deja de jumătatea străzii Antrim. Râul Lagan și docurile se vedeau dincolo de acoperișurile îngrămădite ale șirurilor de case. La cotitură se zărea Cavehill, cu bine cunoscuta ei cocoasă pe coama împădurită, arătând asemenea nasului coroiat al unui bărbat adormit.

Hettie s-a simțit ușurată în clipa în care literele în relief ale grădinii zoologice BELLEVUE au apărut de după colț, expuse de-a latul unui zid mic de beton. Ajunseseră, în sfârșit. O duzină de angajați – bărbați tineri și de vârstă mijlocie, îmbrăcați în salopete verzi ponosite și purtând șepci – se adunase la intrare. Purtând încă pălăria aceea spilcuită, mănușile albe și eșarfa galbenă, domnul Christie stătea la picioarele scării, o serie de cincizeci de trepte care duceau direct spre inima grădinii zoologice.

— Bun-venit, Violet, a zis el, scoțându-și pălăria în fața elefantului.

Mica adunare a chicotit.

— Voi intra cu ea pe ușa din spate, a zis domnul Wright.

— Da, da, a spus domnul Christie, punându-și pălăria înapoi pe cap. Desigur.

Violet a eliberat un nou strigăt nazal, ca de trompetă. Un stol mare de păsări cântătoare și-a luat zborul din copacii tomnatici, zbaterea rapidă a aripilor lor sunând asemenea unei șoaapte în adierea dimineții.

— Sper să-ți placă noua ta casă de la Bellevue, i-a zis domnul Christie lui Violet, frecându-i fruntea pestriță. Suntem fericiți să te avem aici.

Echipa de îngrijitori a aplaudat politicos, în timp ce domnul Wright o conducea pe Violet pe poteca îngustă și bătătorită care traversa dealul, ducând spre intrarea din spate a grădinii zoologice. Ferris și Hettie mergeau în spatele lor. Domnul Wright a descuiat poarta din spate și au înaintat împreună spre Casa Elefantului. Bellevue era deja deschisă de câteva ore, iar câțiva vizitatori – mai ales mame cu copii – se plimbau pe alei. O salvă de țipete ascuțite s-a auzit dinspre cușca maimuțelor. Un ciorchine dens de păsări flamingo stătea la marginea iazului cu nuferi. Undeva mai departe, Hettie l-a văzut pe Wallace, leul, întinzându-și labele din față și arcuindu-și spinarea. Wallace a căscat, limba atârându-i din gură asemenea unei panglici rozalii de cauciuc moale. Capul lui maiestuos se legăna la fiecare pas pe care-l făcea pe pământul nisipos. La celălalt capăt al cuștii, Victoria, leoaica, dormea împreună cu cei doi pui ai ei, la umbra nestatornică a copacilor.

Mai departe pe alee, Rajan, elefantul cel bătrân, și Maggie, un alt elefant, în vârstă de zece ani, stăteau asemenea unor gardieni în apropierea grupului de girafe, acolo unde perechea fusese mutată în urmă cu câteva zile. Rajan își legăna în aer trompa lungă, scoțând un sunet prelung. Două dintre girafe și-au întins gâturile, drepte ca niște vătraie, deasupra gardurilor vii frumos tunse. De când începuse să lucreze la grădina zoologică, în urmă cu șase luni, Rajan fusese

preferatul lui Hettie: era o prezență impresionantă, fiind cel mai mare animal de la zoo. Un fel de rege al Grădinii Zoologice Bellevue, cu toate celelalte animale plecându-și capetele în fața lui. Rajan a mai trâmbițat o dată, iar de data asta, Maggie i s-a alăturat. Violet și-a ridicat urechile, ca și cum ar fi fost o mică pereche de vele.

— Ce drăguță e, a zis Helen McAlister, una dintre cele două femei care lucrau la chioșcul de bilete. E o frumusețe.

Eliza Crowley, o tânără cam de aceeași vârstă cu Hettie, care lucra la cantină, s-a apropiat de Helen. Eliza purta un șorț unsuros, iar mânecile cămășii îi erau suflecate până în dreptul coatelor osoase. Părul roșcat îi era prins la spate cu un batic roșu cu imprimeu, arătând asemenea unei jerbe de flăcări. Avea un nas mic și bărbia ascuțită.

— Unde o să doarmă? a întrebat Eliza.

— Violet o stea singură deocamdată, a zis domnul Wright, ridicând bastonul puțin mai sus, până când se obișnuiește cu viața la Bellevue.

Ferris îi explicase deja lui Hettie toate aceste lucruri: Violet urma să fie dusă în Casa Elefantului, o structură de șase metri pe șase, cu o curte împrejmuită și înconjurată de un șanț sec, cam de-un metru. Rajan și Maggie aveau să rămână alături de girafe până în clipa în care domnul Wright considera că era prudent ca animalele să fie aduse împreună. Era de părere că asta putea să dureze chiar și un an, că era important ca lucrurile să fie făcute la momentul potrivit, altfel elefanții ar fi putut să nu se înțeleagă unii cu alții și să sfârșească atacându-se.

— Dar nu-i va fi urât singură? a întrebat Eliza.

— Violet va avea o mulțime de vizitatori, a spus domnul Wright. Te asigur, domnișoară Crowley, că nu se va simți singură la Bellevue.

A descuiat poarta Casei Elefantului.

— Vino, Violet.

Violet a intrat cu pași greoi, iar domnul Wright a urmat-o, închizând poarta în urma lui. Ferris și Hettie au continuat să-i privească, absorbiți complet de prezența lui Violet, până când Hettie a tresărit din pricina unui sunet venit de undeva dinspre cotul ei. S-a întors pe călcâie și a observat că Eliza se afla încă lângă ea, privind la rândul ei elefantul.

De când lucra la grădina zoologică, Hettie schimbase câteva replici monosilabice cu Eliza, dar nimic mai mult. Auzise de la ceilalți îngrijitori că Eliza renunțase la școală la vârsta de paisprezece ani, deoarece familia ei fusese nevoită s-o trimită să muncească, pentru a avea ce le pune pe masă fraților și surorilor. A privit-o preț de o clipă, observând că fruntea palidă îi era mânjită de mizerie. Nasul fin îi era presărat cu pistrui. Eliza și-a vârât în gură un jeleu.

— Să fiu al naibii, a zis Ferris, cu ochii holbați. De unde ai asta?

— Nu vrei să știi, Ferris Poole, a răspuns fata. Vrei unul?

— Normal că vreau.

Eliza și-a scotocit buzunarele și a scos un jeleu pentru Ferris și unul pentru Hettie. Nici nu-și mai aducea aminte de când nu mai mâncase așa ceva. Aroma fructată i-a umplut gura. Avea gust de soare și ocean. Cu vârful limbii, Hettie a cuibărit bomboana în interiorul cald al obrazului.

— Mulțumesc, Eliza, a spus Ferris.

— Frate...

— E în regulă, a zis Ferris, făcându-i Elizei cu ochiul. Prefer să nu știu.

Tânăra i-a aruncat un zâmbet viclean. Galbenul palid al jeleului îi pătase colțurile gurii.

— Înapoi la treabă, toată lumea, a zis domnul Wright. Avem de condus o grădină zoologică.

— Pe curând, fetelor, a spus Ferris, ducându-și mâna la cozoroc. Mulțumesc încă o dată, Eliza.

— E un tip drăguț, nu crezi? a întreat-o Eliza pe Hettie, în timp ce-l priveau îndepărtându-se.

Era pentru prima dată când Eliza îi vorbea.

— Cred că da, a răspuns Hettie, sugând bomboana.

— Te place, să știi.

Hettie și-a încrucișat brațele, într-un gest sfidător.

— De ce crezi că te-a angajat domnul Wright? a zis Eliza fără ocolișuri. Ferris a tot insistat. Nu s-a dat bătut.

În ciuda gustului delicios al bomboanei, Hettie ar fi vrut s-o scuipe în praful de la picioarele Elizei. Se simțea flatată de potențiala afecțiune a lui Ferris, dar voia să creadă că domnul Wright o angajase pe baza calităților și meritelor ei. Chiar dacă nu avea cine știe ce experiență cu animalele mari, le îngrijise și le hrănise pe cele de la ferma unchiului ei – caprele, porcii, găinile și caii. Încă de când era foarte mică, Hettie preferase animalele în defavoarea oamenilor. Ele erau mereu bucuroase s-o vadă, erau recunoscătoare pentru că le hrănea și le oferea atenție de fiecare dată când mergea acolo, în vizita ei săptămânală. Viața de la ferma unchiului îi oferea un răgaz de la viața în propria familie, care se învățea în jurul surorii ei, al succesului și strălucirii acesteia. Violet a trâmbițat și și-a ridicat trompa în aer.

— Ești norocoasă, știi, să fii singura femeie dintre îngrijitorii de la zoo, a continuat Eliza. Eu nu fac decât să spăl vasele în bucătăria cantinei. Măcar pot spune că lucrez la zoo. Bărbaților le place asta, nu crezi?

— Nu mi-am pus problema, a zis Hettie cu un aer superior, deși o făcuse de mai multe ori de când domnul Wright o angajase cu jumătate de normă.

Conversațiile ei imaginare cu bărbații tineri decurgeau întotdeauna mai bine atunci când pomenea despre responsabilitățile pe care le avea față de animalele pe care le îngrijea. Tânărul o inunda atunci cu întrebări și complimente, uimit de ineditul situației în care o femeie era angajată ca îngrijitoare la grădina zoologică, pentru că majoritatea fetelor lucrau în birouri, pe post de secretare și dactilografe, tânjind să se mărite, sau nu lucrau deloc. În mintea ei, viitorul ei iubit o vizita la grădina zoologică, le povestea despre ea prietenilor lui, iar ea avea să devină cunoscută în tot Belfastul drept îngrijitoarea de la Bellevue, și nu doar ca sora mai mică a Annei Quin.

— Dacă aș fi în locul tău, aș ieși la o întâlnire cu dragul de Ferris, a zis Eliza. Dacă-l lași să te atingă știi tu unde, pun pariu că ți-ar putea obține slujba de îngrijitoare a elefantului.

Hettie s-a înecat și a început să tușească. Vederea îi era mărginită de puncte gri, intermitente. Pământul s-a cutremurat puțin, apoi a revenit la poziția inițială, cu o smucitură.

— Eu doar îți spun cum stau lucrurile, a zis Eliza. Trebuie să-ți canalizezi ambiția în direcția potrivită. Doar așa poți merge înainte.

Hettie și-a scos bomboana din gură, ținând-o între degetul mare și arătător. Deodată, nu mai era deloc dulce.

— O iau eu, dacă nu o mai vrei.

Fără să spună un cuvânt, Hettie i-a întins bomboana Elizei.

— Mulțumesc foarte mult, a spus fata, vârând-o în gură.

În timp ce Eliza se îndepărta, Hettie și-a strâns în pumn palmele umede. Ce știa Eliza despre Ferris? Și ce anume

știa despre domnul Wright? Și-a dat seama că umerii îi erau încordați, așa că a încercat să se relaxeze. Coapsa îi pulsa din nou de durere. Violet se plimba prin țarcul ei.

— Te pot ajuta cu ceva, domnișoară Quin? a întrebat-o domnul Wright, întinzându-i lui Violet un pumn de fân.

— Nu, domnule.

— Ei bine, atunci îndeplinește-ți îndatoririle de dimineață, te rog.

— Da, domnule. Chiar acum.

Hettie s-a îndreptat spre volieră, unde avea de umplut recipientele cu semințe și apă proaspătă pentru cinteze, sturzi, papagali și ara. Înainte de a pleca, a mai aruncat o privire spre Violet: elefantul se așezase, cu picioarele gri adunate sub faldurile trupului. Domnul Wright ducea o găleată cu apă într-o mână și în cealaltă avea un mănunchi de țelină. Violet a ridicat capul în clipa în care l-a simțit apropiindu-se de ea. A rupt o tulpină de țelină, iar elefantul și-a ridicat trompa, încolăcind-o cu atenție în jurul bastonașului de un verde palid. Domnul Wright a ridicat din nou privirea.

— Domnișoară Quin, a zis el. Ai asurzit brusc? Întoarce-te la treabă.